

Az Újság

MAGYAR KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő és kiadó: Gaál Sándor

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Toldi Miklós-tér 15. Telefon 60. Előfizetés egy hónapra 340 P, negyedévre 980 Pengé Csekk: 50046

Kína felszámolja a kommunizmust

Cankajsek, akit az elhunyt köz társasági elnök helyébe megválasztottak, a kommunista csapatoknak feloszlását és a kormánycsapítókba való beolvasztását követeli. Ezt a tegnap

elmondott beszédét úgy tekintik, mint a kommunizmus felszámolásának bejelentését. Ugy vélik, hogy Csangkajseknek sikerül tervét keresztülvinnie, mert minden hatalom a kezében van.

Amellett ugyanis, hogy köztársasági elnök lett, megtartotta a miniszterelnöki és hadseregfőparancsnoki tisztelet is.

Ankarában tárgyal a bolgár külügyminiszter

Filov, volt bolgár miniszterelnöknek a háromtagú kormányzótanácsba való beválasztása miatt a bolgár kormány lemondott s helyét új foglalta el, melyről azt mondják, hogy továbbra

is azt a tengelybarát politikát folytatja, amelynek útjára Bulgáriát Filov vezette. Az új kormány tegnap már megtartotta első minisztertanácsát, másodszor holnap ül össze, amikor az

új külügyminiszter vi-szátérkezik Ankarából, ahol tárgyalásokat folytat. Azt várják, hogy csütörtökön az új bolgár külügyminiszter a török bolgár viszonyról fog nyilatkozni.

Támadás készül Franciaország ellen

Az angolszászok hosszabb idő óta nap mint nap azt mondják a franciák részére rendszeresített rádióleadásaikban, hogy szabotázs műveletekbe csak akkor kezdjenek, ha ők erre őket felhívják. amikor is megkezdődnek a francia területek elleni inváziós akciók. Az éjjel a newyorki rádió féltizenketes francianyelvű leadása ezt a rövid szöveget mondta be: »Franciák cselekedjete haladék nélkül!« A newyorki rádió ezután még azt közölte, hogy Angliában 2 angol, 2 amerikai és 1 francia hadsereg áll készen a partraszállásra.

A németek Salernonál visszaverték az angolokat

Salernonál, Nápoly alatt a legutolsó két nap óriási heveségű harcok folytak. A németek erőteljes ellen-támadással az ott partraszállt angol-szász csapatokat részben megsemmisítették, részben pedig arra kényszerítették, hogy hajóikra felszálljanak és elmeneküljenek. A calabiai félsziget két déli pontján partraszállt angolszászok tehetetlenül próbálkoznak előnyö-mulásukkal. Tarantonál az történt, hogy az angolszászok oldalán küzdő olasz csapatok Mussolini kiszabadításának hírére visszafelé fordították fegyvereiket és visszapártoltak a németek mellé.

A németek kiűritették Brianszskot

E pillanatban az orosz front déli szakaszán folynak a leghevesebb kü-

delmek. Az oroszok mindenáron át akarják törni a német vonalat, hogy a Dnyeperig kijussanak. Eddig ezt nem érték el, de viszont a katonai szakértők azt mondják, hogy a németek fel fogják adni a Dnyeperen túl fekvő

területeket. A középső szakaszon folyik a tervszerű német visszavonulás. Tegnap kiűritették Brianszskot. A Dnyeperbe ömlő Dzsuna folyó vonalán az orosz támadás teljesen sikertelen.

Crips is azt mondja, hosszú ut vezet a győzelemhez

Hull, amerikai külügyminiszter után tegnap Crips, angol miniszter nyilatkozott afelől, hogy az angolszász közvéleménynek nem szabad optimis-

tának lennie, mert a németek legyű-rése még sok nehézségbe fog ütközni. A győzelemhez vezető út még belát-hatatlanul hosszú.

Pétain ismét fogadta a magyar követet

Pétain francia államfő tegnap új-ból fogadta a vichyi magyar követet. Egy hét leforgása alatt a magyar kö-vet már másodszor járt a francia ál-

lamfőnél, aki tárgyal — amint azt már jelentettük — a budapesti francia követtel is, akit jelentéstételre haza-rendeltek.

Majszki eredmény nélkül elhagyja Londont

Mint ismeretes, Londonban folyik annak az értekezletnek az előkészítése, melyen Rooseveltt, Churchil és Sztalin találkozna. Egy mai közlés szerint Majszki, helyettes orosz külügyi nép-biztos a lengyelek magatartása miatt anélkül elhagyja Londont, hogy ki-váncsi lenne az eredményre. Ugy lát-szik tehát megint, hogy Sztalin mégse fog résztvenni a hármass értekezleten.

Itt jelentjük, hogy az elmúlt éj-szaka a holland partok előtt az Ymuiden és Scheveningen közti szakaszon több összecsapásra került sor német partbiztosító egységek és brit gyors-naszádcsoportok között. A brit gyors-naszádok 3 torpedótámadást intéztek a német járművek ellen. Valamennyi tá-madást visszaverték.

Fürdés rendje:

Hétfőn	egész nap	férfiak	Pénteken	egész nap	férfiak
Kedden	"	nők	Szombaton	délig	férfiak
Szerdán	"	férfiak	"	déltől	nők
Csüt.	"	nők	Vasárnap	1-ig	férfiak fürödnek

A Zichy-barlangot kutatja a gálosházi barlang felfedezője

Megírtuk, hogy ifju Danielisz Endre, a szalontai gimnázium növendéke rájött arra, hogy Gálosházán egy román földműves udvarán egy ismeretlen barlang bejárata van. Ezt a barlangot akkor a kolozsvári Xantus geológussal akkor feltárták. Danielisz most a Zichy barlang feltáratlan részeibe kutat. Egyik vállalkozását a következőkben írja le:

A gálosházi eredményes barlang feltáras után, a Zichy barlang egy ismeretlen, vízzel telt folyosóját akartam felkutatni. Egyik barátommal Hevesi Józseffel készültünk fel a vakmerő vállalkozásra. Az említett 2-3 méter széles folyosó 10 Celsius hidegvízrel van előntve. Ez legtöbb helyen 3-4 méter mély, ami veszélyesebbé tette a vállalkozást. Csónak híján egy nagy mosóteknőt neveztünk ki azzá. Két erős fényű karbidlámpával és egy evezővel, ami eredetileg sütőlapát volt, szálltunk be az ingó teknőbe. Már a beszállásnál gyengének mutatkozott a csónak két személy befogására. Azonban egyikünk sem volt hajlandó átengedni a másiknak az első séget s így ketten lebegtünk a kis lélekvesztőn a mély víz felett.

A teknő elejére helyezett lámpa fénye misztikusan világította be a fekete folyosót s az alvilági mérhetetlen csendben, csak az evezőlapát csobbanása hallatszott. Azonban minden be merítésnél víz folyt be a teknőbe, amely minél messzebb jutottunk a parttól annál jobban nőtt. Már kb. 20 m. távoztuk el indulási helyünkől, midőn hirtelen fordulat következett be föld alatti csónakázásunk során. A becsorgott víz annyira megnehezítte a teknőt, hogy már mire észrevettük a veszélyt, lassan süllyedni kezdtünk. Barátomat tréfás kedve mos sem hagyta el s felkiáltott: Süllyed a hajó! De erre már én is jobbnak láttam nem a teknővel elsüllyedni, hanem a falhoz kiugrani. Itt sikerült elkapnom egy kis cseppkövet, talán az egyetlent ezen a folyosón. Barátom az ő lámpáját felkapta míg az enyém a vízbe esett s midőn már derékig ült a jéghideg vízben, lámpájával a kezében uszni kezdett. Persze a lámpa is elaludt s így a legtellesebb sötétségben maradtunk. Fejem zúgott a közeli halál gondolatától, csak barátom mindjobban tovatűnő karcsapásait hallottam. A helyzet veszélyességét még az is fokozta, hogy a cseppkő, amibe kapaszkodtam letört s én is nagy loccsanással a vízbe estem. Szerencsémre a fal egyik repedésébe

akasztottam körmöm s még tartottam magam.

Nem tudom mennyi ideje lehettem itt, ebben a függő helyzetben, de nekem végtelennek tűnt fel. Reménytelen helyzetemben, féláléltan egy fénypontot láttam megjelenni és lassan közeledni. Először nem tudtam mire vélni a dolgot s hirtelen a titokzatos lidércfényre gondoltam. Aléltágomból barátom el fulladó hangja rázott fel, hogy usszak én is a fény felé. Bármennyire is irítottam a hidegvíztől, önkéntelenül is beledőltem és irtózatossá csapkodásba kezdtem. A szűk folyosó visszhangzott kapálódzásomtól. Ekkor még a gyér vi

lágosság is eltűnt s én céltalanul, végső megfeszítéssel próbáltam uszó mozdulatokat tenni. Nemsokára ismét megjelent a fény s én féláléltan kapaszkodtam ki a partra. Ekkor derült ki a megmentő fény eredete is. Mig mi bent eveztünk, addig látogatók jöttek a barlangba s azok lámpájának fényét láttuk. Itt is bebizonyosodott Isten gondviselő hatalma, mely által a biztos halál torkából szabadultunk ki.

Ilyen s ezekhez hasonló veszélyekkel kell megküzdeni a barlang kutatóknak, akik ismeretlen sötét üregeket hódítanak meg a nyilvánosság számára. Az a tudat pedig, hogy először hatolt be egy barlangba, minden fáradságért és élete veszélyeztetéséért is kárpótolja a kutatót.

Ifj. DANIELISZ ENDRE.

„A háboru után gyökeres társadalmi átalakulásnak kell bekövetkezni”

Szinyei-Merse kultuszminiszter az Erdélyi Párt ülésén

Az Erdélyi Párt parlamenti csoportja a honvédség Kolozsvárra történi bevonulásának harmadik évfordulója alkalmából nagygyűlést és másnap választmányi ülést tartott, amelyen a kormány képviselőjében Szinyei-Merse Jenő vallás és közoktatásügyi miniszter jelent meg. Az ülésen gróf Teleki Béla, az Erdélyi Párt országos elnöke hangsúlyozta, hogy az olasz hadsereg fegyverletételével a háboru közelebb ért hozzánk. A háboru befejezése után a tárgyalásokon súlyunkat és erőnket az fogja eldönteni, hogy milyen egységet jelentünk: milyen fegyveres és lelki erőt képvisel az ország.

Foglalkozott a munkásság a földművelő réteg és az értelmiség összefogására irányuló akcióval a kérdésnél azt fejtegette, hogy vigyázni kell arra, milyen gondolat jegyében történik a hármass összefogás. Kijelentte, hogy Magyarországon a háboru után az állam és a társadalom életében mily változásoknak kell bekövetkezniök, mert

ez ma már az egész magyar társadalom követelése.

Szinyei Merse Jenő kultuszminiszter szólalt fel ezután. Ő is az összefogás szükségességét hirdette, mert a mai nagy világégésből csak úgy kerülhetünk ki szerencsésen. Ezután visszapillantást vetett a vezetése alatt álló minisztériumnak az elmúlt három év alatt végzett erdélyi munkájára. Hangsúlyozta, hogy az eredeti programot a közbejött világháboru miatt nem lehetett megoldani.

Felsorolta azokat a kulturális intézményeket, amelyeket ebben az évben nyitnak meg, majd az erdélyi színpad nagy hivatásáról beszélt.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik felejthetetlen halottunk öv. **Bagosi Ferencné**, szül. Lukács Zsuzsanna temetésén megjelentek és nagy fájdalmukat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet. **A gyászoló család.**

Rádió-műsor

ALLANDÓ KÖZVETÍTÉSEK.

5.40 Üzen az otthon. 6.40 Ébresztő torna. 7. Hírek, étrend, hanglemezek. 10. Hírek. 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12. Fohász. 12.40 Hírek. 1.20 időjelzés, vízállásjelentés. 1.30 Honvédeink üzennek. 2.30 Hírek. 2.45 A rádióműsor ismertetése. 3. Árfolyamhírek. 4.20 Idegen nyelvű hírek. 4.45 Időjelzés hírek. 6.50 Hírek. 9.40 Hírek. 1.45 Hírek.

Szerda szeptember 15.

2. Wiedinger Ede szalonzenekara. 3. Rendőrszenekar. 4.15 Bolgár népdalok. 5. Magyar nóták. 5.40 Mese Gaál Mihályról. Elbeszélés. 6. Honvédműsor. 7. „Don Pasquale”. Dalmű három felvonásban. 9. Fataky József csevegeése. 9.20 Táncló bilentyük. 10.40 Rádiózenekar.

60 a Nagyszalontai Az Újság telefonszáma.

Országzászló a Kormányzó Ur erdélyi bevonulásának helyén

A szatmármegyei Pete községben országzászlót állítottak azon a helyen, ahol Magyarország Kormányzója a második bécsi döntés után először lépett a felszabadult keleti részek földjére. Az egész vármegyét egybefogó ünnepséggel, tízezrek részvételével történt az avatás, amelyen a főispán vezetésével megjelentek a vármegye vezető személyiségei, a honvédség diszalkulatai, a egyesületek és testületek küldöttségei.

Halálozás. Részvétellel tudatjuk, hogy id. **Karancsi Sándor** volt határcsász, 86 éves korában elhunyt. Temetése csütörtök d. u. 3 órakor lesz a Patai-út 44. szám alatti gyászháznál tartandó ima után. **Gyászoló család.**

FERENCJÓZSEF
KESERŰVÍZ

A MAI NAP

A HÖMÉRSEKLET

reggel 7 órakor + 15 délelőtt + 28 fok volt

Holnap: Csütörtök

Szeptember

16

Kat. Kornél p.
Prot. Edit

ELÉGIA...

Ott álltam csendben az erdő szélén
Vártalak soká, esteledett,
az őszi felhők vonultak némán,
egy madár még dalolt a lombok felett.

Csak idegen járta akkor az erdőt,
pedig úgy égett, tépett a vágy,
Vágytam a szemed, a selymes hajad
Vágytam a csókid, mely finom és lágy.

VÁGY

Fehér karjaidról álmodtam
az őszi magány idején,
mintha hívtál, vártál volna,
úgy nyújtottad őket felém.

És csókos ajkadról álmodtam
az őszi magány idején,
mely várta a megváltó csókot,
mint akkor, a nyár elején.

(Pusztai)

— Az országos protestáns napokat az idén is megtartják, hogy a legválságosabb és a legmozgalmasabb időkben hallassa bátorító, irányító szavát a protestánsokhoz és az egész magyar közönséghez.

— Helytelen szüreteléssel, a leg gondosabban termelt gyümölcsöt is tönkreteszhetjük. Lényeges tehát, hogy elsajátítsuk mindazokat a mesterfogásokat, melyekkel legeredményesebben végezhetjük ezt a terményünk minőségére oly döntő fontosságú munkálatot. A szeptember 10-én megjelent „Magyar Gyümölcs” időszerű cikkei közt, ennek ismertetésén kívül érdekes tanulmány jelent meg a gyümölcs varasodásáról (Fusicladium), továbbá a termények cukor és vegyszer nélkül való eredményes eltartásáról. Baromfi és méhészeti rovatok zárják be a gazdag tartalmu lapot, melyből egy alkalommal díjmentes mutatványszámot küld az érdeklődőknek a kiadóhivatal, Budapest, V., Vilmos császár-ut 76.

— Ujabb pengőöket hoznak forgalomba. A pénzügyminiszter rendelkezése értelmében 10 millió darab egyptengőst és 20 millió darab kétpengőst hoznak újból forgalomba. Az új pénzek éppen úgy alumíniumból készülnek, mint a forgalomban lévő egy- és kétpengősök.

**MODERN,
szép szabású ruhák
készülnek**

Bereczky úriszabónál

— Gyengélkedés idején, különösen, ha a rosszleletet még bélrenyheség, derékfájás és keresztcsonti fájdalmak is fokozzák, az enyhe és igen kellemes hatású természetes „**Ferenc József**” keserűviz egy régóta bevált háziszser, amely mindig puha, könnyű székürülést és kielégítő anyagcserét biztosít. Kérdezze meg orvosát!

Nadányi alispán így beszélt a közellátási kérdésekről

A vármegye mai közigazgatási bizottsági ülésén vitéz Nadányi István dr. vármegyei alispán így beszélt:

Az 5 ik esztendejébe lépő világháború magyar vonatkozású közellátási helyzetével kapcsolatban a legutolsó beszámoló óta eltelt viszonyairól az örömdetes javulás megállapításával kezdek a beszámolót.

Az idei gazdasági év végén, az elmúlt nyári hónapokban az utóbbi évek hasonló időszakában tapasztalt súlyos liszt és kenyér ellátás semmi vonatkozásban nem érezte hatását. Az elmúlt évekkel szemben lényegesen kevesebb ellátatlan minden zavar, zökkenő nélkül pontosan megkapta az arányos igazsággal mért szükségletét, sőt július hó 1-ével úgy a liszt, mint a kenyér fejadagot emelni lehetett. Szeptember hó 1-től kezdve a jó termés folyamánaképpen a lisztadagok tovább emelkedtek és illetékes helyről már ígéret hangzott el a kenyéradagok további emelésére.

Ha nem is ilyen általános, de a multal szemben mégis határozott javulás volt tapasztalható a zsirellátás terén is. E téren a legnagyobb változást az jelentette, hogy a most záruló gazdasági évben lényegesen több volt az önellátottak száma és a kisebb számú ellátatlanok kielégítéséhez kevesebb mennyiség kellett. Zsirellátás terén csak az utóbbi két hónapban voltak tapasztalható kisebb-nagyobb nehézségek, mert addig vagy a helyi, vagy a központi tartalékok kiutalásával lehetett biztosítani a lakosság szükségletét. Remélni kell, hogy a hízlaló takarmány terén várható kiesés dacára is, egyrészt az egyéb termékek viszonylagos jobbtermése, másrészt az önellátásra való törekvés, mégis csak biztosítani fogja a mostanihoz hasonló ellátási eredményt.

Az elmúlt időszak eddig szinte ismeretlen közellátási nehézsége a husellátás terén mutatkozott. Ezzel kapcsolatban is meg kell azonban állapítani, hogy különösebb és országos veszélyt jelentő indok nem hozható fel, mert hiszen az állatállomány csökkenése okozta a nehézségeket. A husellátás biztosítása érdekében a kormányhatóság két ízben is — a tavaszi és a nyári idősziakra igénybevétele lebonyolítása súlyos feladatok elé állította egyrészt az eljáró hatóságokat, másrészt a gazdátársadalmat állította olyan feladatok elé, melynek kapcsán csak a legnagyobb elismerés hangján lehet nyilatkozni a mezőgazdasági termeléssel foglalkozó néprétegünkről.

Ugyanis az első igénybevétele a körülmények kényszerítő hatása következtében gyorsan volt lebonyolítandó, a második igénybevétele számbeli nagysága miatt sujtott sokakat, mégis azt kell mondani, hogy a beszolgáltatás mértékéhez képest nagyon kevés panasz hangzott el és a beszolgáltatás mindenütt zavartalanul és hiánytalanul ment végbe és így sikerült a honvédség és az országos ellátást a vármegye hozzájárulásával is biztosítani.

A közellátás területére bevont egyéb közszükségleti cikkek a már szokásos módon kerültek forgalomba és általában kielégítően biztosították a lakosság szükségletét. Az ipari cikkek közül mint elsőrendű szükségletet képező közellátási tárgyak közül a cipő ellátás terén javulás nem észlelhető, de talán rosszabbodást sem lehet megállapítani. Segítség e téren az a körülmény, hogy felsőbőr még mindig elegendő van a viszonyok-

hoz képest s így az utalványrendszeren kívül a nem bőrtalpu cipőkkel is lehet segíteni a szükségleten legalább ott, ahol foglalkozás, illetve a használat lehetővé teszi a műtalpu cipők használatát.

A közellátási közigazgatás területén a legnagyobb jelentőségű és legnagyobb horderejű munka az elmúlt időszakban az új termelési és beszolgáltatási rendszerre való átérés, illetve a rendszernek a kidolgozása. A megsokasodott közigazgatási munkák között amugyis kislétszámú hatóságok óriási munkateljesítménnyel kidolgozták azt a rendszert, mely az ország jövőre és jobb közellátási helyzetének alapját képezi.

A gazdalapok, gazdakönyvek kiállítása a gazdalajstromok elkészítése egyúttal mintegy gazdasági statisztika is jelentős, mert a hivatal és a magánfél érdekei által, tehát kétoldalról ellenőrzött adatgyűjtés biztos alapot jelent a készletek felméréséhez, ugyanakkor megosztásához és egyúttal az elkövetkezendő szükségleteknek megfelelő termelési irányzathoz. Ezek a hónapok egyúttal alkalmasok voltak arra, hogy egyrészt a hatósági szervek minél jobban bedolgozzák magukat ebbe az új rendszerbe és annak teljes megismerésével munkájukat tökéletesítsék, másrészt ugyanakkor a termelő gazdaközönség is jobban és jobban tájékozódott a rendszerből rájuk háruló kötelezettségekkel és a teljesítések lehetőségével, amelyek következtében a kezdeti időnek bizonyos idegenkedése hovatovább megszűnt.

Röviden és nagyvonalakban vázolt helyzet minden háborus nehézség dacára megnyugtatóan szolgálhat mindennek és föltétlenül alkalmas arra, hogy bárkitől a mai viszonyok között oly veszélyes kishitűség távol maradjon, mert a háborus bajuk vannak is ezek nem olyanok, amelyek legyőzhetnének bennünket, vagy amelyeknek kiküszöbölése a nemzeti erőfeszítésnek olyan nagy mértékűt venné igénybe, hogy ne maradna megfelelő erő az egyetemes és nagy nemzeti célok kivívására.

Koppasztókat

és egyéb munkásokat
felvesz a

**Hangya Telepe és Hűtőháza
Nagyszalonta, Rákóczi-
ut 65.**

Nyíltér

(E rovatban közöltek nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.)

Ifj. Örendi Lajos ellen a nagyváradi kir. ügyészségen tett feljelentésben foglaltak, mint utóbb arról értesült, tévedésen alapultak, a feljelentésben állítottak a valóságnak nem felelnek meg, éppen ezért ifj. Örendi Lajos sértettől bocsánatot kér

1943. szeptember 9-én,

Náday Gyula.

Nyomatott a kiadótlajdonos
Gaál Sándor könyvnyomdájában
Nagyszalontán, Toldi-tér 15. sz. alatt.
Telefon: 60.

Ma este 8-15
órákor
Tisztviselő és munkás
kedvezmény

HUNGARIA-MOZGO — JÓKAI-HÉT

Fekete gyémántok

Jókai Mór, a legnagyobb me-
semondó örökbecsű regénye.
Jávor-Szeleczy-Csontos-Mály-Gregus stb. — UJ HIRADÓ!

Aranyember

Uj földesur

Osztják a közélélmzésnél a fajegyvet

Mint tegnapi lapszámunkban közöltük, megkezdtek a fajegyosztást a közélélmzés-
nél kerületenként és utcák szerint. Szerdán
és csütörtökön az I. és II. kerület utcái van-
nak soron.

Faultalványt kizárólag azok kapnak,

kiknek fa készletük 200 kg-on alul van.

Mindenki vigye vásárlási könyvét a fa-
kereskedőhöz, hogy ott beírják a fa kiadását.

A közélélmzés kapuján olvashatók
azon utca nevek, amelyben lakók fa jegyet
kapnak.

Fölényesen vezettek a szalontaiak a sarkadi kerékpárversenyen

A vasárnap megtartott leve-
te-kerékpár-
verseny — mondhatni — a szalontaiak győ-
zelmével végződött. A harmadik korcsoport-
ban futó 14 szalontai ebben a sorrendben
érkezett be a célhoz:

1. Schneider József, 2. Bunó Mihály, 3.
Szabó Ferenc, 4. Bajó András, 5. Vass József,
6. Benák István és Tolna Pál holtversenyben,
7. Dániel József, 8. Kádár Mihály, 9. Varga
Gyula, 10. Bihari Tihamér, 11. Papp József,
12. Szemes Imre, 13. Gönci Károly, 14. La-

dányi Gyula.

Az első szalontai előtt Kenéz Sándor
és Saji Gyula ujszalontaiak futottak be az
élen.

Schneider azért maradt le mögöttük,
mert egy helyen a vasuti sorompót az orra
előtt csukták le. A fiuk különben átlag 26
kilométert futottak egy óra alatt, ami a rossz
uton nehéz, vaskerekű gépjeikkel nagyon
szép teljesítmény.

Országszerte befejeződött a kalászosok cséplése

A földművelésügyi minisztérium leg-
utóbbi vetésjelentése szerint an elmúlt három
hetes időszak rendkívül száraz és meleg idő-
járása a mezőgazdaság helyzetére, de főleg
még a lábon álló termények fejlődésére álta-
lában kedvezőtlen befolyást gyakorolt.

A betakarítási és cséplési munkálatok
zavartalanul folytak. A kalászosok cséplése
befejeződött. A korai burgonya szedése,
a korai kukorica és kényszerérett kukorica
törése, valamint a napraforgó aratás folyik.

A kukorica fejlődésére a rendkívüli
száraz idő igen kedvezőtlen volt. Egy-két
kisebb területtől eltekintve, az egész egész
ország területén gyenge kukoricatermés vár-
ható.

A korai burgonya általában jó, a ké-
sőbbi burgonyafélék terméselátásai gyen-
gebbek.

A cukorrépa terméselátásait is csök-
kentette a nagy szárazság. A takarmány-
répa ugyancsak szenvedett a nagy száraz-
ságtól.

Az új vetésű őszi repék a szárazság
miatt egyenlőtlenül kelnek.

A konyhakerti növények betakarítása
végéhez közeledik. Az uborka terméshozama
gyenge közepes. A zöldpaprika apró maradt.
A paradicsom terméshozama közepes, minő-
sége azonban jó. Káposztából ezidőszert
közepes termés várható. A bab, szójabab és
köles gyenge termést adott.

A napraforgó mindenütt elvirágzott már
aratását megkezdtek. A kender alacsony nö-
vész, rosttermése közepes, magtermése
gyenge közepes. A dohány törése és szári-
tása folyik.

A szántóföldi takarmányok közül a lő-
herék szénáhozama gyenge, a lucerna is
kevesebb szénát adott, mint normális évek-
ben. A rétek és legelők fűnövése a száraz-
ság miatt megállt.

A gyümölcsök közül a szilva, alma és
körte a szárazságtól szenvedtek. A szilva és
szilvafélék jó termést adtak. Az alma és
körte terméshozama alatta maradt a várako-
zásnak.

A szőlőkre az utóbbi hetek időjárása
kedvezőtlen volt. A fürtök és bogyók aprók.

Előjegyzés a gimnázium I.-II. osztályába

A tanév későbbi megkezdése miatt a
gimnáziumba a pótbeírások október hó 28-án
és 29. napjain lesznek. Azok a tanulók, akik
a gimnázium I. vagy II. osztályába a juniusi
beiratkozás alkalmával nem jelentkeztek,
előjegyzés végett folyó hó 21-ig jelentkezze-
nek személyesen vagy írásban a gimnázium
igazgatóságánál. Vidékiek levelezőlapon is
jelentkezhetnek. A jelentkezésnél szükséges
adatok: 1. születési hely, év, hó és nap,
2. vallás, iskolai bizonyítvány eredménye.
Az előjegyzés a párhuzamos osztályok fel-
állításával van kapcsolatban, mert a későn
jelentkezők a pótbeíratáskor helyszüke miatt
kimaradhatnak.

Aratják a magyar rizst

Az öntözéses gazdálkodás egyre job-
ban elterjed a Tiszántul, ahol sikerült a ta-
vasztól őszig állandó állandó és egyenletes
elárasztást biztosítani, egyre számottevőbb
eredményekkel honosították meg a rizster-
melést. Békés vármegye több községében és
Szalonta környékén is az idén szép lesz a
rizstermés. A rizskalászkok teltek, tömöttek,
sokszeműek és érésük olyan egyenletes, hogy
már megkezdhetik a rizsaratást. Becslés
szerint vannak olyan rizsterületek, ahol
katasztrális holdanként 30 mázsás termés
lesz. A magyar rizst teljes egészében köz-
ellátási célokra veszik igénybe, elsősorban a
kórházak, szanatóriumok és klinikák beteg-
élelmzésére. A rizstermelő gazdák pont-
szolgáltatási kötelezettségüket rizzsel teljesi-
tik, egy métermázsa 300 pontot jelent. A
rizs ára métermázsként 133 pengő lesz.

— Nagyszalontai Református Egyháztól. —

Árverési hirdetmény

A nagyszalontai Ref. Egyház gondnoki
hivatala közhírré teszi, hogy a nagyszalontai
Ref. Egyház tulajdonát képező Geszt község-
hez tartozó Bartos dűlőben fekvő mintegy
24 kat, hold kaszáló és szántóföld ingatlanait
1943. évi október hó 1-től kezdődő egymás-
után következő 4 gazdasági évre haszonbérbe;
a Nagyszalonta város területén az Ebej
dűlőben fekvő mintegy 18 kat. hold szántó
földjét pedig 1943. évi október hó 1-től kez-
dődő egymásután következő 4 gazdasági
évre felesbérletbe adja.

A nyilvános árverés mindkét ingatlan
bérletére 1943. évi szeptember hó 26-án d. e.
11 órákor tartja meg az Egyház, és felkéri
mindazokat, akik az ingatlanok bérletét el-
nyerni óhajtják, hogy a jelzett napon az
Egyház gondnoki hivatalában (Központi fiu
iskolában) megjelenni sziveskedjenek.

Ugyanakkor nyilvános árverésen eladja
az Egyház az Ebej dűlőben levő ingatlanán
fekvő 460 buzakereszt szalmáját és polyváját
is.

Nagyszalonta, 1943. évi szept. hó 15.

Bereczky Sándor sk.
gondnok.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak,
kik felejtethetetlen halottunk, **Molnár Fe-
renc** gyárimunkás temetésén megjelentek
és részvételükkel nagy fájdalomukat enyhí-
teni igyekeztek, ezúton mondunk hálás
köszönet. **A gyászoló család.**

Jelentkezzen a városházán

Kajtor István, aki 1918 évben
Árpádon született, anyja neve: Csorna
Julia. Azonnal jelentkezzen a város-
háza emelet 3 szám alatt, saját ér-
dekében.

Elmarad a loósztlályozás

A polgármesteri hivatal közli, hogy a
16-ára kitűzött loósztlályozás elmarad.

Apróhirdetések

Aranypármen alma és őszi barack
kapható. Reich-nél, Toldi-utca, 4-3
Bejárónő felvetetik gr. Teleki-Pál-utca 3.
2-2

Eladó a Széchenyi kertben 185 □ öl
szőlő. Értekezni Dobó-utca 28. 2-2

Egy jó házból való tanulólányt felve-
szek. Bordass Gizella fényképész 2-2

Eladó 3 és fél kateszteri hold föld,
esetleg köblősnként is. Fazekas József,
Ujszalonta 86. 2-2

Jóminőségű Használt keményfabutor
eladó. Kisfaludy-utca 31. 2-2

Mindenes azonnalra felveszek. Bercsé-
nyi-utca 3. 1-2

Eladó Munkácsi-utca 48 sz. ház. 1-3

Eladó egy jókarban lévő bicikli. Göm-
bös Gyula-ut 11.

Terjessze

a
NAGYSZALONTAI
„Az Ujság”-ot